

افشا یا اخفای گناه دیگران/ اشاعه گناه انتقاد نیست

یکی از سنگین ترین گناهان از دید اسلام اشاعه گناه و فحشاء در جامعه است...

یکی از سنگین ترین گناهان از دید اسلام اشاعه گناه و فحشاء در جامعه است که بیشتر از طریق شایعه پردازی و عیب جویی از دیگران رخ می دهد و عواقب ناگواری مانند از بین رفتن قبح گناهان و جری شدن افراد نسبت به منکر را در پی دارد. به گزارش خبرگزاری مهر، بر اساس اصول دینی ارتکاب گناه عقوبت دارد، اما باید بدانیم شایع کردن گناه بین مردم عقوبتش سنگین تر است. اگر کسی عمل خلافی را انجام دهد و دیگری این عمل او را افشا کند او هم در گناه آن فرد شریک خواهد بود. قرآن در آیه 19 سوره نور می فرماید: آنان که دوست دارند در میان اهل ایمان کار منکری را اشاعه و شهرت دهند، برای آنها در دنیا و آخرت عذاب دردناکی خواهد بود.

یکی از راههای گسترش گناه عیب جویی و شایعه پردازی است. عیب جویان مانند مگسی هستند که روی آلودگی می نشینند و تنها روی جنبه های منفی انگشت می گذارند و جنبه های مثبت اشخاص را نادیده می گیرند. بنابراین باید از معاشرت و مجالست با آنها خودداری کرد و گذشته از این که نباید آنان را به عنوان دوست برگزید بلکه باید این گونه افراد را در ردیف دشمن ترین مردم نسبت به خود به حساب آورد زیرا ممکن است در اثر رفت و آمد نقطه ضعفی را مشاهده کنند و یک روز آبروی انسان را ببرند. حضرت علی(ع) می فرماید: باید دشمن ترین مردم نزد تو دورترین آن ها از تو کسانی باشند که بیشتر درصد یافتن خطاهای مردم هستند.(1)

از راههای جلوگیری از اشاعه گناه بی اعتنایی به کسانی است که با شایعه پراکنی و عیب جویی از دیگران از قبح و زشتی گناهان می کاهند و آن را در نظر مردم بی اهمیت جلوه می دهند. این قبیل افراد با ذکر عیوب دیگران جو جامعه را آلوده کرده و بدین وسیله برای تعمیم فساد و گسترش گناه زمینه سازی می کنند و اگر در همه جا با بی اعتنایی مردم روبرو شوند و به سخن آنها ترتیب اثر داده نشود ناگزیر دست از این کار زشت برداشته و پی کار خود می روند. امام باقر (ع) می فرماید: هر مومنی وظیفه دارد 70 گناه کبیره را در بر برادر مومن خود پیوشاند.(2)

یکی دیگر از راههای جلوگیری از شیوع گناه این است که کسانی که می دانند مردم از آنها در کارهایشان تقلید می کنند باید مواظب اعمال و رفتار خود باشند تا گناه دیگران نیز بر گردن آنها سنگینی نکند. در این مورد کسانی که به عنوان الگو، رئیس، معلم، اولیا و دوست و مربی برای دیگران مطرح هستند باید از هر جهت نمونه باشند.

بدون شك انسان نیاز دارد که عیب های خویش را ابتدا بازنشاند و در این راه می تواند از نظریات و انتقادات دیگران نیز بهره بگیرد و به کسانی که به خلوص و صفای باطن آنها اطمینان دارد مراجعه کند. از سوی دیگر دوستانی که به قصد خیرخواهی لغزش ها و خطاهای دوست خود را یادآوری می کنند باید خیلی سری و خصوصی مراتب را به او تذکر دهند نه در انظار مردم.

اشاعه گناه زمینه هدایت و سازندگی را افراد جامعه می گیرد و بیماری های روحی جدید در جامعه به وجود می آید. پس لازم است که انسان ابتدا گناهان و اشتباهات خود را بشناسد و از آنها دوری کنند تا خداوند جامعه و افراد آن جامعه را به بلا مبتلا نسازد. اشاعه فحشاء سبب خواری و افت شخصیت مردم می شود.

پس اگر کسی به نام عیب زدایی و نصیحت گناهان و عیوب مومنان را در میان مردم افشا کند به مصداق آیه شریفه "ان الذین تحبون ان تشیع الفاحشه" جز کسانی خواهد بود که اشاعه فحشا را دوست می دارند و چنین کسانی در دنیا و آخرت به عذاب دردناک الهی دچار خواهند شد و در عظمت این گناه همین بس که خدای متعال در آخر آیه هشدار می دهد و می فرماید: "والله يعلم و انتم لا تعلمون"؛ خدا می داند که آثار و عواقب ناگوار این گناه چیست و شما نمی دانید.

بنابراین بر هر مسلمان به حکم وظیفه اسلامی و اخلاقی واجب است گناه و اشتباهی را اگر در جامعه مشاهده کرد مخفی کند و در پنهان و خفا به آن فرد یا گروه تذکر دهد تا افراد به اشتباه خود پی ببرند و کسانی که فحشاء را در میان مومنان شایع می کنند اهل عذابند زیرا اگر انسان با چشم خود ببیند کسی گناهی را انجام داده حق ندارد سر او را فاش کند چه رسد به این که از دیگران شنیده و خود ندیده باشد.

1- غرر الحکم ص 288، شماره 7378

2- تفسیر برهان، ج 3، ص 128